

Sygn. akt II Ka 432/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk (spr.)
Sędziowie:	SSO Bogdan Górski SSO Krystyna Świącicka
Protokolant:	st.sekr.sądowy Marzena Głuchowska

przy udziale Prokuratora Luby Filoc

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2014 r.

sprawy **J. S. (1)**

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a §1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 15 maja 2014 r. sygn. akt II K 552/13

I. wyrok zmienia w ten tylko sposób, że orzeczony środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych łagodzi do 2 (dwóch) lat;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację obrońcy za oczywiście bezzasadną;

III. zwalnia J. S. (1) od kosztów sądowych za II instancję stwierdzając, że wydatki tego postępowania ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 432/14

UZASADNIENIE

J. S. (1) został oskarżony o to, że w dniu 24 kwietnia 2013 roku pomiędzy miejscowościami G. a S., gmina M., powiat (...), województwo (...), kierował w ruchu lądowym samochodem m-ki V. (...) o nr. rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości 1,07 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu,

tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 15 maja 2014 r., sygn. akt II K 552/13, Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim:

I. oskarżonego **J. S. (1)** uznał za winnego tego, że w dniu 24 kwietnia 2013 roku pomiędzy miejscowościami G., S. i P., gmina M., powiat (...), województwo (...), kierował w ruchu lądowym samochodem m-ki V. (...) o nr. rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości 0,70 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu to jest czynu z art. 178a § 1 k.k. i za czyn ten skazał go na podstawie art. 178a § 1 k.k. na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych;

II. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego **J. S. (1)** środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat;

III. na podstawie art. 63 § 2 k.k. na poczet orzeczonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych zaliczył oskarżonemu **J. S. (1)** okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 24 kwietnia 2013 r. do dnia 15 maja 2014 r.;

IV. zasądził od oskarżonego **J. S. (1)** na rzecz Skarbu Państwa kwotę 200 zł tytułem opłaty sądowej oraz obciążył go wydatkami poniesionymi przez Skarb Państwa w części w wysokości 491,47 zł.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wywiódł obrońca oskarżonego, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1) naruszenie przepisów postępowania karnego, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

a) art. 201 k.p.k., art. 167 k.p.k. poprzez oparcie orzeczenia na niepełnej opinii biegłego B. M., który podtrzymał swoją opinię pisemną i jednoznacznie stwierdził w opinii uzupełniającej, że nie miał danych dotyczących jakości i zawartości czystego alkoholu w wódce, którą wypił oskarżony po przyjeździe do domu, co powoduje, że jego uzupełniająca opinia nie może być kategorierna, a przyjmuje jedynie założenia czysto hipotetyczne i w następstwie czego wydanie orzeczenia w oparciu o niepełną opinię

b) art. 410 k.p.k., art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. polegające na:

- dowolnym ustaleniu, z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów, iż opinia biegłego B. M. ma charakter opinii kategoriernej w sytuacji, kiedy sam biegły wydając opinię uzupełniająca podtrzymał swoją opinię pisemną, a wydając opinie ustną jednoznacznie stwierdził, że ma ona charakter czysto hipotetyczny

- rozstrzygnięciu niedających się usunąć na tym etapie postępowania wątpliwości na niekorzyść oskarżonego J. S. (1)

- oparciu orzeczenia jedynie na dowodach niekorzystnych dla oskarżonego – zeznaniach pokrzywdzonej A. Ż., z pominięciem dowodów korzystnych dla oskarżonego – zeznań świadków J. S. (2) i R. C.

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść a polegający na uznaniu, że:

a) R. C. wiedział dlaczego pokrzywdzona pytała go o miejsce zamieszkania J. S. (1), podczas gdy zarówno z zeznań pokrzywdzonej, jak i świadka R. C. wynikało jedynie, że pytała tylko o miejsce zamieszkania, nie wyjaśniając przyczyny, a świadek je wskazał udając się tam razem z nią, potem zaś widział jak pokrzywdzona odjechała w kierunku G.

b) prawomocny wyrok w sprawie sygn. akt II W 823/13 jest dokumentem potwierdzającym, iż oskarżony J. S. (1) dopuścił się zarzucanego mu czynu z art. 178a § 1 k.k.

3) rażąca niewspółmierność kary.

W następstwie tak sformułowanych zarzutów odwołujący się wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego J. S. (1) od popełnienia zarzucanego mu czynu, ewentualnie zaś o uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W toku rozprawy odwoławczej obrońca oskarżonego poparł apelację i wnioski w niej zawarte, jako kolejny alternatywny wniosek zgłosił wniosek o zmniejszenie kary, bo jest rażąco surowa. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy. Oskarżony wniósł o uniewinnienie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się o tyle zasadna, że doprowadziła do zmiany zanegowanego orzeczenia w zakresie wskazanym w wyroku Sądu Odwoławczego. W związku z tym, że apelacja w pozostałym zakresie została uznana za bezzasadną i to w stopniu oczywistym, zaś do chwili opracowania niniejszego uzasadnienia skarżący obrońca nie wystąpił z wnioskiem o jego sporządzenie Sąd Okręgowy, w oparciu o treść art. 457 § 2 k.p.k., zaniechał sporządzenia uzasadnienia w części wykraczającej poza zmianę wyroku Sądu Rejonowego.

W przekonaniu Sądu Odwoławczego, apelujący słusznie podnosi, że całokształt reakcji prawnokarnej zastosowanej względem J. S. (1) jawi się jako rażąco surowy. Z ugruntowanej linii orzecznictwa wynika, że rażąca niewspółmierność kary jest uchybieniem w zakresie konsekwencji prawnych czynu, a zatem realnie można o niej mówić wówczas, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych, wymierzonych za popełnione przestępstwo, nie odzwierciedla należycie stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie zapewnia spełnienia celów kary. Ponadto, orzeczone kary lub środki karny mogą być uznane za niewspółmierne, gdy nie uwzględniają w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnionego czynu, jak i osobowości sprawcy (vide wyrok Sądu Najwyższego z 30 czerwca 2009 r., WA 19/09, LEX nr 598172, podobnie: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 września 2010 r., II AKa 266/10, LEX nr 686862).

Analiza pisemnego uzasadnienia wyroku dowodzi, że istnieją w sprawie okoliczności, które winny wywrzeć większy wpływ na wymiar zastosowanego środka karnego. Z treści art. 42 § 1 i 2 k.k. wynika, że przy określaniu środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów należy uwzględnić zagrożenie, jakie dla bezpieczeństwa w komunikacji powoduje zachowanie sprawcy przestępstwa zwróconego przeciwko rzeczonemu dobru prawnemu. Dla określenia stopnia wspomnianego zagrożenia niezbędne jest uwzględnienie okoliczności popełnienia przestępstwa, w tym w szczególności czasu, miejsca oraz rodzaj pojazdu prowadzonego przez sprawcę, a nadto jego dotychczasowej karalności (niekaralności) za tego rodzaju występki (podobnie: wyrok Sądu Najwyższego z 6 lutego 2007 r., III KK 446/06, LEX nr 273931). Poprzestanie przez Sąd Rejonowy w tej materii wyłącznie na wartościowaniu stopnia naruszenia przepisów regulujących ruch pojazdów (k. 196) jawi się tym samym jako niewystarczające. Zważyć trzeba, że na korzyść oskarżonego przemawia fakt, iż poruszał się on samochodem osobowym po drodze o niewielkim natężeniu ruchu. W pobliżu przebitego odcinka drogi nie był zlokalizowany przy tym żaden z tzw. przystanków (k. 72, 98). Na podkreślenie w tym miejscu zasługuje również okoliczność, że J. S. (1) nie był dotychczas karany ani za przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, ani za jakiegokolwiek inne czyny zabronione (k. 10). Z drugiej strony, nie bez znaczenia dla określenia wspomnianego stopnia zagrożenia pozostaje fakt, iż oskarżony zdecydował się na prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości w godzinach, w których występowało duże prawdopodobieństwo napotkania innych uczestników ruchu drogowego. Z tych wszystkich względów Sąd Odwoławczy doszedł do przekonania, że zagrożenie stwarzane dalszym prowadzeniem pojazdów mechanicznych przez J. S. (1) uznać należy za incydentalne, a tym samym umiarkowane. Na drodze do osiągnięcia prewencyjnych celów reakcji prawnokarnej istotną rolę odgrywają również dolegliwości wiążące się z zastosowaniem środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Wobec okoliczności, iż J. S. (1) z zawodu jest kierowcą-mechanikiem, zaś na jego utrzymaniu pozostaje czworo dzieci i żona stwierdzić trzeba, że wiążące się z zastosowaniem wspomnianego zakazu trudności w życiu codziennym wymienione będą znaczne.

W tym stanie rzeczy koniecznym było takie ukształtowanie reakcji prawnokarnej na zachowanie przypisane podsądnemu, aby w możliwie jak najkrótszym czasie był w stanie powrócić do właściwego pełnienia przyjętych przez niego ról społecznych. Mając równocześnie na względzie dolegliwości wiążące się z wymierzeniem oskarżonemu kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych, Sąd Odwoławczy doszedł do przekonania, że cele kary zostaną zrealizowane przy zmniejszeniu dolegliwości płynących z zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. W związku z powyższym Sąd Okręgowy, kierując się treścią art. 437 § 1 k.p.k., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczony środek kary w postaci

zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych złagodził do 2 lat. Nie dostrzegając w rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego jakichkolwiek innych uchybień Sąd Odwoławczy w pozostałej części zanegowany wyrok utrzymał w mocy, uznając apelację obrońcy za oczywiście bezzasadną.

Kierując się względami słuszności Sąd Okręgowy, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., zwolnił J. S. (1) od kosztów sądowych za II instancję stwierdzając, że wydatki tego postępowania ponosi Skarb Państwa.